

มติคณะรัฐมนตรี 1 กันยายน 2569

การจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยนเพื่อแก้ไขเอกสารข้อกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) แนบท้ายบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการก่อสร้างและบำรุงรักษารั้วเดียวบนเส้นเขตแดนที่บ้านด่านนอก/บุกิตกายูอิติม

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยนเพื่อแก้ไขเอกสารข้อกำหนดขอบเขตของงาน (Terms of Reference: TOR) (หนังสือแลกเปลี่ยนฯ เพื่อแก้ไข TOR) แนบท้ายบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการก่อสร้างและบำรุงรักษารั้วเดียวบนเส้นเขตแดนที่บ้านด่านนอก/บุกิตกายูอิติม (บันทึกความเข้าใจ) ตามที่กระทรวงการต่างประเทศ (กต.) เสนอ ดังนี้

1. เห็นชอบต่อร่างหนังสือแลกเปลี่ยนฯ เพื่อแก้ไข TOR แนบท้ายบันทึกความเข้าใจฯ
2. ให้นางเอกสิริ ปิณฑะรุจิ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ในฐานะประธานคณะกรรมการจัดทำหลักเขตแดนร่วมระหว่างไทย - มาเลเซีย (Joint Thailand - Malaysia Land Boundary Committee: LBC) (คณะกรรมการ LBC) (ฝ่ายไทย) ลงนามในหนังสือแลกเปลี่ยนฯ เพื่อแก้ไข TOR ตามข้อ 1

เรื่องเดิม

1. คณะรัฐมนตรีมีมติ (24 กรกฎาคม 2561) เห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจฯ ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ รัฐบาลมาเลเซียและรัฐบาลไทยต้องร่วมกันก่อสร้างและบำรุงรักษารั้วเดียวในบริเวณระหว่างหลักเขตแดนที่ 20A/12 และ 23/104 ในบริเวณที่ได้มีการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนร่วมกันแล้ว (บริเวณที่ 3 หลักเขตแดนที่ 16 - 27) ซึ่งรั้วเดียวจะมีวัตถุประสงค์เพื่อการบริหารจัดการเพียงอย่างเดียว และไม่สะท้อนให้เห็นซึ่งตำแหน่งที่แน่นอนของเขตแดนระหว่างประเทศระหว่างไทยและมาเลเซีย

2. คณะรัฐมนตรีมีมติ (7 กรกฎาคม 2569) เห็นชอบการเปิดจุดผ่านแดนถาวรสะเดาแห่งใหม่ บริเวณหลักเขตแดนที่ 23/9 - 23/10 และปิดจุดผ่านแดนเดิมบริเวณหลักเขตแดนที่ 22 - 23 ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ 11 กรกฎาคม 2569 เป็นต้นไป และกำหนดเวลาทำการตามเวลาท้องถิ่นประเทศไทย ระหว่างเวลา 05.00 - 23.00 น. ของทุกวัน

สาระสำคัญของเรื่อง

ภายหลังการก่อสร้างถนนเชื่อมต่อด่านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ - ด่านบุกิตกายูอิติม แล้วเสร็จ กต. ได้มีหนังสือทบทวนฝ่ายมาเลเซียเกี่ยวกับการจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยนฯ เพื่อแก้ไข TOR แนบท้ายบันทึกความเข้าใจฯ ซึ่งฝ่ายมาเลเซียเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับการจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยนดังกล่าวแล้ว นอกจากนี้ กต. ได้ขอรับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ LBC (ฝ่ายไทย) (ปลัดกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธาน) ต่อการแก้ไขเอกสาร TOR แนบท้ายบันทึกความเข้าใจฯ โดยคณะกรรมการ LBC (ฝ่ายไทย) พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการแก้ไขเอกสาร TOR แนบท้ายบันทึกความเข้าใจฯ โดยจัดทำในรูปแบบหนังสือแลกเปลี่ยน

กต. เห็นว่า ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนฯ เพื่อแก้ไข TOR มีสาระสำคัญและวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขข้อบทของข้อ 7.2 ของเอกสาร TOR แนบท้ายบันทึกความเข้าใจฯ เพื่อให้สอดคล้องกับการก่อสร้างถนนเชื่อมต่อด่านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ - ด่านบุกิตกายูอิติมซึ่งประตูรั้วเดียวบนเส้นเขตแดนที่บ้านด่านนอก/บุกิตกายูอิติม จะก่อสร้างตามแนวรั้วเดียวบนเส้นเขตแดนที่คณะกรรมการ LBC ดำเนินการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนเรียบร้อยแล้วและเพื่อการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนในบริเวณที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ประกอบกับเนื้อหาของร่างหนังสือแลกเปลี่ยนฯ เพื่อแก้ไข TOR เป็นการกำหนดตำแหน่งก่อสร้างประตูรั้วเดียวเท่านั้นไม่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญาฯ ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนฯ เพื่อแก้ไข TOR จึงเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 178 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 178 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

ประโยชน์และผลกระทบ : การจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยนฯ เพื่อแก้ไข TOR แนบท้ายบันทึกความเข้าใจฯ เป็นไปเพื่อให้สอดคล้องกับการก่อสร้างถนนเชื่อมต่อด่านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ - ด่านบุกิตกายูอิติม รวมทั้งเป็นการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลในการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยตามแนวชายแดนและผลักดันการดำเนินความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซียตามกรอบคณะกรรมการ LBC ให้มีความคืบหน้าเป็นรูปธรรมต่อไป